

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Політика відкритої науки

Преамбула

Термін “Відкрита наука” (англ. Open Science) набуває все більшого значення та впливу у сучасному науковому середовищі. Він відображає прагнення до прозорості, доступності та співпраці в процесі наукових досліджень, освіти, інновацій. Відкрита наука сприяє швидкому обміну знаннями, підвищує ефективність дослідницьких процесів та робить наукові результати доступними і корисними для ширшої аудиторії.

Політика відкритої науки визначає що у дослідницькому просторі для підвищення прозорості та довіри до науки, важливо здійснювати обмін усіх результатів досліджень, а не лише обмін публікаціями.

Основні цінності та принципи відкритої науки задекларовані міжнародними інституціями, зокрема ЮНЕСКО і Європейською комісією.

В Україні на законодавчому рівні питання щодо впровадження відкритої науки регулюються розпорядженням Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 2022 р. № 892-р “Про затвердження національного плану щодо відкритої науки”, а також долучення до програм Горизонт Європа та Евратом 12 жовтня 2021 року на 23-му Саміті Україна – Європейський Союз, де було офіційно підписано відповідну Угоду, розробленням плану дій із впровадження Ініціативи «Партнерство «Відкритий Уряд» у 2023-2025 роках, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2023 року № 1049-р, відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України № 780 від 30 травня 2024 року “Про утворення робочої групи” утворено робочу групу з метою запровадження управління та збереження наукових даних, накопичених під час виконання наукових досліджень і науково-технічних (експериментальних) розробок.

Впровадження ідей та практик відкритої науки в Україні відбувається також завдяки участі у таких міжнародних проєктах за програмою Erasmus+ KA2, як «Open Practices, Transparency and Integrity for Modern Academia» (OPTIMA) та «Open Science for Ukrainian Higher Education System» (Open4UA).

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника в рамках діяльності міжнародного проєкту EDUC-WIDE (Розширення можливостей EDUC для інклюзивного розвитку ERA) у межах робочого пакету № 1 “Відкрита Наука: аналіз та рекомендації” з метою подальшого сприяння підтримці наукової спільноти університету долучається до формування Європейського дослідницького простору (ERA) та інтегруватиме цінності й практики відкритої науки в усі основні процеси університету, розробивши План реалізації політики відкритої науки, як доповнення до Стратегії розвитку університету на 2020-2027 рр.

План реалізації політики відкритої науки в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника до 2027 року

	Крок 1	Крок 2	Крок 3	Крок 4	Крок 5
1. Створення Експертної групи з відкритої науки (далі група)	1.1. Формування складу групи та розподіл ролей	1.2. Проведення першого засідання групи	1.3. Розробка робочого плану та розподіл обов'язків	1.4. Запуск комунікаційних каналів та інформаційної платформи для поширення інформації про відкриту науку	1.5. Проведення регулярних засідань, моніторинг виконання робочого плану
Індикатор виконання	- наказ про створення групи	- протокол засідання - затверджений графік проведення засідань	- детальний робочий план - розподілені завдання між членами групи	- створений веб-сайт або сторінка групи - поширена інформація у соціальних мережах	- протоколи проведених засідань, - внесення за необхідності коректив до робочого плану
Відповідальні виконавці	Перший проректор, начальник науково-дослідної частини	Перший проректор, начальник науково-дослідної частини	Експертна група з відкритої науки	Експертна група з відкритої науки	Експертна група з відкритої науки
Строк виконання	листопад 2024	листопад - грудень 2024	грудень 2024	січень 2025	впродовж терміну діяльності групи
2. Аналіз стану відкритої науки в університеті	2.1 Розробка методології аналізу	2.2. Збір даних, проведення опитування,	2.3. Презентація результатів та обговорення		

		анкетування науковців університету	на засіданнях Ректорату, Науково-технічної ради, Вченої ради
Індикатор виконання	- створений документ з описом методології проведення аналізу	- опис аналізу зібраних даних - результати опитування та проведення їхнього аналізу	- отримані відгуки та пропозиції - ухвали та рішення Науково-технічної, Вченої ради
Відповідальні виконавці	Експертна група з відкритої науки	Експертна група з відкритої науки	Експертна група з відкритої науки, Ректорат, Науково-технічна рада, Вчена рада
Строк виконання	січень 2025	січень-лютий 2025	березень - квітень 2025
3. Проведення навчань для науковців університету, аспірантів тощо з питань відкритої науки, удосконалення цифрових навичок з метою використання цифрових інструментів відкритої науки	3.1. Проведення аналізу поточного стану обізнаності науковців щодо використання цифрових інструментів, платформ у сфері відкритої науки	3.2. Аналіз інфраструктури, наявних ресурсів європейських та національних практик щодо використання цифрових інструментів, платформ у сфері відкритої науки	
Індикатор виконання	- звіт про проведений аналіз	- SWOT-аналіз	
Відповідальні виконавці	Експертна група з відкритої науки	Експертна група з відкритої науки	
Строк виконання	травень - червень 2025	серпень - вересень 2025	
4. Розвиток мереж співпраці з іншими закладами освіти України, організаціями	4.1. Участь у міжнародних та національних ініціативах щодо	4.2. Використання інструктивно-методичного матеріалу проєкту EDUC-	4.3. Проведення воркшопів, семінарів, конференцій з відкритої

міжнародними альянсами: EDUC-WIDE (Розширення можливостей EDUC для інклюзивного розвитку ERA)	отримання практик впровадження відкритої науки, обмін досвідом.	WIDE (Розширення можливостей EDUC для інклюзивного розвитку ERA).	науки
Індикатор виконання	- підписані угоди про співпрацю	- інструктивно-методичні матеріали проєкту EDUC-WIDE	- кількість проведених заходів - тези конференції, друк статей тощо
Відповідальні виконавці	Експертна група з відкритої науки, відділ міжнародних зв'язків, Наукова бібліотека, Науково-дослідна частина	Виконавці проєкту EDUC-WIDE, Експертна група з відкритої науки	Експертна група з відкритої науки, відділ міжнародних зв'язків, Наукова бібліотека, Науково-дослідна частина
Строк виконання	впродовж 2025	впродовж усього терміну реалізації проєкту EDUC-WIDE	жовтень - грудень 2025
5. Впровадження рекомендацій та розширення практик відкритої науки в університеті	5.1. Інтеграція відкритої науки в усі аспекти діяльності університету, а також в адміністративні процеси.	5.2. Розробка та впровадження політик та процедур, що підтримують відкриту науку в усіх аспектах діяльності університету	
Індикатор виконання	- забезпечення технічної та адміністративної підтримки для дослідників	- затверджені локальні нормативно-правові акти	
Відповідальні виконавці	Ректорат, Вчена рада	Експертна група з відкритої науки, Ректорат, Вчена рада	

Строк виконання	впродовж 2025 - 2026	впродовж 2026
6. Оцінка та моніторинг впровадження практик відкритої науки в університеті	6.1. Аналіз досягнутих результатів та порівняння з початковим аналізом стану відкритої науки в університеті	6.2. Розробка плану подальшого вдосконалення та розвитку практик відкритої науки.
Індикатор виконання	- представлення звіту для обговорення на засіданнях Ректорату, Науково-технічної ради, Вченої ради	- оновлений плану подальшого вдосконалення та розвитку практик відкритої науки
Відповідальні виконавці	Експертна група з відкритої науки, Ректорат, Науково-технічна рада, Вчена рада	Експертна група з відкритої науки, Ректорат, Науково-технічна рада, Вчена рада
Строк виконання	перше півріччя 2027 р.	друге півріччя 2027 р.

Контакти

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

вулиця Шевченка, 57, Івано-Франківськ, Івано-Франківська область, Україна, 76018

тел.: (+380-342)75-23-51

e-mail: office@pnu.edu.ua

web-сторінка: <https://pnu.edu.ua>